

Izvirna jezikovna različica te strani [sk](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

slovaščina

Swipe to change

**Nacionalno pravo**

## Slovaška

Ta stran nudi informacije o pravnem sistemu na Slovaškem. Prosimo, obrnite se na stran Pravni red – Slovaška na Evropski pravosodni mreži: pravni red v civilnem pravu.

Za izbrano jezikovno različico ni uradnega prevoda.

Tukaj je na voljo strojni prevod vsebine. Opozarjamo, da je prevod samo okvirjen. Lastnik te strani ne prevzema nikakršne odgovornosti glede kakovosti tega strojno prevedenega besedila.

-----slovenščina-----bolgarščinašpanščinačeščinadanščinanemščinaestonščinagrščinaangleščinafrancoščinahrvščinaitalijanščinalatvijščinalitovščinamadžarščinamalteščinanizozemščinapoljščinaportugalščinaromunščinafinščinašvedščina

**Pravni viri****Vrste pravnih aktov – opis**

Izraz „pravni viri“ je uporabljen v treh pomenih:

- pravni viri v materialnem pomenu – materialni pravni viri;
- pravni viri v epistemološkem pomenu – viri pravnega znanja;
- pravni viri v formalnem pomenu – formalni pravni viri.

Vrste pravnih pravil glede na nastanek in zavezujočo obliko, v kateri so izražena:

- pravni običaji,
- precedensi (sodna praksa),
- zakonodaja,
- „normativne“ pogodbe,
- splošna pravna načela,
- naravno pravo,
- sodobne publikacije, pravna literatura in izvedenska mnenja,
- mednarodne pogodbe, če so ustrezno vključene v pravni sistem Slovaške republike.

**Hierarhija predpisov**

Eno izmed temeljnih načel slovaškega pravnega sistema je hierarhija predpisov. Razumevanje ustreznega mesta, ki ga ima to načelo v zakonodajni praksi in pri izvajanju zakonodaje, je bistvenega pomena. Hierarhija predpisov pa ni le vprašanje preproste logične prednostne razvrstitve ali podrejanja. Hierarhija predpisov je povezana z vsemi elementi vprašanja **legitimne oblasti** in zajema tudi kategorični imperativ, da lahko zakonodajni akt ustvari le za to pristojen organ. To lahko stori samo v predpisanem pravnem okviru in v skladu s svojimi zakonodajnimi pristojnostmi.

Zakonodajni akti so razvrščeni po t. i. „pravni moči“. **Pravna moč** se nanaša na lastnosti predpisov: predpis je lahko podrejen drugemu predpisu (tj. predpisu z večjo pravno močjo) ali pa je sprejet na podlagi predpisa z večjo pravno močjo. Kadar obstajajo predpisi z različno pravno močjo, predpis z manjšo pravno močjo ne sme biti v nasprotju s predpisom z večjo pravno močjo in predpis z večjo pravno pomočjo lahko razveljavi predpis z manjšo pravno močjo.

Predpisi so glede na raven pravne moči hierarhično razvrščeni na naslednji način:

**Primarna zakonodaja (zakoni)**

- ustavni zakoni (vedno primarna zakonodaja),
- zakoni (primarna zakonodaja ali zakonodaja na podlagi ustavnih zakonov).

**Sekundarna zakonodaja (tudi t. i. podrejena zakonodaja)**

- uredbe vlade (vedno sekundarna zakonodaja),
- predpisi organov državne uprave (vedno sekundarna zakonodaja),
- predpisi organov samoupravnih enot (primarna ali sekundarna zakonodaja),
- predpisi, ki jih v izrednih razmerah izdajo organi, ki niso organi javne uprave (vedno sekundarna zakonodaja).

V zakonodajnem sistemu nadrejeni predpis pomeni, da morajo biti vsi predpisi, izdani na njegovi podlagi, z njim v skladu in ne v nasprotju z njim. To v praksi pomeni, da je treba v primeru neskladnosti hierarhično nižjega predpisa s hierarhično višjim predpisom upoštevati hierarhično višji predpis.

**Institucionalni okvir****Institucije, pristojne za sprejemanje predpisov**

Za sprejemanje predpisov so pristojni naslednji organi (zakonodajni organi):

- Narodni svet Slovaške republike – Ustava, ustavni zakoni, zakoni, mednarodne pogodbe, ki so nadrejene zakonom, mednarodne pogodbe z zakonsko močjo,
- Vlada Slovaške republike – uredbe vlade,
- ministrstva in drugi organi državne uprave – izvedbeni sklepi, izvedbeni odloki in drugi pravni akti,
- občinski in mestni sveti – splošni pravni akti občine,
- državljeni (volivci) Slovaške republike – odločitve na referendumu z močjo ustavnega zakona, odločitve na referendumu z zakonsko močjo,
- prebivalci občine ali mestne občine – odločitve na krajevnih referendumih z močjo splošnega pravnega akta občine,
- občinski in mestni organi ter organi lokalnih skupnosti – splošni pravni akti občine.

**Zakonodajni postopek**

Faze zakonodajnega postopka:

predložitev zakonodajnega predloga – zakonodajna pobuda,  
razprava o predlogu zakona,  
glasovanje (odločanje o predlogu zakona),  
podpis sprejetega zakona,  
razglasitev (objava) zakona.

#### **Postopek odločanja**

##### **Zakonodajni postopek**

##### **Predložitev zakonodajnega predloga – zakonodajna pobuda**

V skladu s členom 87(1) Zakona št. 460/1992 (Ustava Slovaške republike) lahko predloge zakonov predložijo:

odbori Narodnega sveta Slovaške republike,  
poslanci Narodnega sveta Slovaške republike,

Vlada Slovaške republike.

Besedilo predloga se predloži razvrščeno po členih skupaj z obrazložitvami.

##### **Razprava o predlogu zakona**

V skladu s Poslovníkom Narodnega sveta Slovaške republike (Zakon št. 350/1996) poslanci o predlogih zakonov razpravljajo na treh obravnavah:

Na **prvi obravnavi** teče splošna razprava o vsebini predloga, kar je znano kot „**filozofija predlaganega zakona**“. V tej fazi zakonodajnega postopka ni mogoče predlagati sprememb ali dopolnitve.

Na **drugi obravnavi** o predlogu zakona razpravljajo odbori Narodnega sveta, ki jim je bil predlog dodeljen v obravnavo. Vsak predlog zakona mora potrditi tudi Ustavni odbor, da se zagotovi njegova **skladnost s slovaško Ustavo**, ustavnimi zakoni, mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Slovaško republiko, zakoni in pravom Evropske unije. Nato **se lahko vložijo spremembe in dopolnitve**, o katerih se glasuje po končanih razpravah odbora. Zato morajo biti usklajeni različni pogledi, preden o predlogu zakona razpravlja Narodni svet Slovaške Republike. Predlog zakona se pošlje Narodnemu svetu Slovaške republike, ko **Odbor za usklajevanje potrdi skupno poročilo odborov s posebno resolucijo**. To poročilo je podlaga za razpravo v Narodnem svetu Slovaške republike in glasovanje o predlogu zakona na drugi obravnavi.

**Tretja obravnava** je omejena na tiste določbe predloga zakona, njegove spremembe ali dopolnitve, ki so bili potrjeni na drugi obravnavi. Na tretji obravnavi lahko poslanci predlagajo samo popravke formalnih napak zakonodajnega pisanja, slovničnih napak in napačnega črkovanja. Spremembe in dopolnitve, ki so namenjene odpravi drugih napak, mora predlagati vsaj 30 poslancev Narodnega sveta Slovaške republike. Po razpravi o le-teh se glasuje o predlogu zakona kot celoti.

##### **Glasovanje (odločanje o predlogu zakona)**

Da je zakon sprejet, **mora zanj glasovati vsaj polovica navzočih poslancev**.

Ustava se lahko spremeni in njeni posamezni členi se lahko razveljavijo le, če za to glasuje kvalificirana večina, kar pomeni tri petine vseh poslancev Narodnega sveta Slovaške republike (tri petine od 150 poslancev).

Narodni svet Slovaške republike je sklepčen, če je na seji navzoča vsaj polovica poslancev.

##### **Podpisovanje sprejetega predloga zakona**

Sprejeti predlog zakona podpišejo:

predsednik Slovaške republike,  
predsednik Narodnega sveta Slovaške republike,  
predsednik Vlade Slovaške republike.

V tej fazi postopka se preverjajo vsebina, procesna pravilnost in končna oblika sprejetega zakona. Ti najvišji državni funkcionarji s svojim podpisom potrdijo besedilo zakona.

Predsednik Slovaške republike ima pravico do „odložilnega veta“ in do zavrnitve podpisa sprejetega zakona, če je ta pomanjkljiv. Nato mora sprejeti zakon skupaj s svojimi komentarji poslati Narodnemu svetu Slovaške republike v ponovno razpravo.

O zakonu, katerega podpis je bil zavrnjen, se nato razpravlja na drugi in tretji obravnavi. V tej fazi Narodni svet Slovaške republike lahko upošteva predsednikove pripombe, vendar k temu ni zavezan. Narodni svet Slovaške republike lahko s ponovnim glasovanjem odpravi posledice „odložilnega veta“. V tem primeru zakon mora biti razglašen, in sicer celo brez predsednikovega podpisa.

##### **Razglasitev (objava) zakona**

Razglasitev je zadnja faza zakonodajnega postopka. Zakon, ki velja za celotno državo, se uradno objavi v Zbirki zakonov (*Zbierka zákonov*) Slovaške republike; za izdajo te publikacije je pristojno slovaško Ministrstvo za pravosodje.

##### **Začetek veljavnosti**

Zakon začne veljati **z objavo**.

Zaradi omejene krajevnosti lokalnih pravnih aktov se ti za določen čas (ponavadi 15 dni) objavijo na lokalni uradni oglasni deski.

##### **Pravila reševanja morebitnega neskladja med različnimi pravnimi viri**

Predpis z manjšo pravno močjo ne sme biti v nasprotju s predpisom z večjo pravno močjo.

Posamezni predpis lahko spremeni ali razveljavi samo predpis z enako ali večjo pravno močjo.

V praksi je pravilo, ki ureja reševanje neskladja predpisov z isto pravno močjo, naslednje: novejši predpis razveljavi ali spremeni starejši predpis oziroma posebni predpis razveljavi ali spremeni splošni predpis.

Ustavno sodišče Slovaške republike opravlja ustavnosodno presojo in odloča, ali so:

zakoni v skladu z Ustavo,

uredbe vlade in splošni pravni akti ministrstev in drugih organov državne uprave v skladu z Ustavo, ustavnimi zakoni in zakoni,

splošni pravni akti organov samoupravnih enot v skladu z Ustavo in zakoni,

splošni pravni akti organov lokalne samouprave v skladu z Ustavo in drugimi splošnimi pravnimi akti,

splošni pravni akti v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki so razglašene v obliki, določeni z zakonom o razglasitvi zakonodaje.

Če Ustavno sodišče ugotovi neskladje med pravnimi akti, taki pravni akti oziroma njihovi deli ali določbe prenehajo veljati. Kadar organi, ki so izdali tak pravni akt, tega ne uskladijo z veljavnimi pravnimi akti z večjo pravno močjo v zakonitem roku po izdaji odločbe Ustavnega sodišča, pravni akt oziroma njegovi deli ali določbe prenehajo veljati.

##### **Pravne podatkovne zbirke**

##### **Podatkovna zbirka JASPI Ministrstva za pravosodje Slovaške republike**

**Podatkovna zbirka JASPI** slovaškega Ministrstva za pravosodje omogoča dostop do:

zakonov in drugih predpisov,

njihovih prečiščenih različic po vsaki spremembi,  
mednarodnih pogodb in drugih pravnih virov (objavljenih v Zbirki zakonov Slovaške republike),  
sodnih odločb in mnenj sodišč (objavljenih v zbirki sodne prakse (*Zbirka súdnych rozhodnutí*) Vrhovnega sodišča Slovaške republike),  
odločb, mnenj in ugotovitev Ustavnega sodišča Slovaške republike,  
izbranih odločb območnih in okrožnih sodišč,  
informacij o izvedencih, prevajalcih in tolmačih.

Druge vsebine, ki so na voljo v podatkovni zbirki JASPI:

zakoni in drugi predpisi, objavljeni v Zbirki zakonov Slovaške republike od leta 1945,  
prečiščena besedila sprejetih zakonov, javnih objav in podzakonskih predpisov,  
besedila mnenj in odločb Vrhovnega sodišča Slovaške republike od leta 1961,  
dokumenti Ustavnega sodišča Slovaške republike od ustanovitve samostojne Slovaške republike (1. januarja 1993),  
izbrane odločbe območnih in okrožnih sodišč,  
informacije o izvedencih, prevajalcih in tolmačih.

Podatkovna zbirka JASPI je javno dostopen, nekomercialni sistem, katerega namen je državljanom zagotoviti prost dostop do celovitih pravnih informacij o državi. Namen projekta je zagotoviti hiter in prost dostop do pravnih informacij.

Informacijski sistem za „potek zakonodajnega postopka“ ima dve funkcionalni aplikaciji.

Prva je aplikacija „**Draft Bills Editor**“, katere glavna naloga je pripraviti osnutek predlogov zakonov, sprememb posameznih zakonov in več zakonov hkrati. Ta aplikacija samodejno ustvari strukturirane pravne dokumente (v formatu XML) v skladu z veljavnimi Nomotehničnimi pravili Vlade Slovaške republike. V primeru sprememb lahko uporabnik neposredno ureja prečiščeno različico veljavnega pravnega akta (zakoni, uredbe vlade itd.) in aplikacija samodejno ustvari spremenjeno različico. Uporabnik si lahko ogleda prečiščeno različico pravnega akta, v kateri so označene spremembe. Glavni izdelek je strukturiran dokument v formatu XML. Predlog zakona se nato v različnih formatih objavi na portalu aplikacije za potek zakonodajnega postopka.

Portal **spremlja zakonodajne postopke** vseh vrst pravnih aktov. Posebna pozornost je namenjena posvetovanju med ministrstvi, ki zajemajo tudi javna posvetovanja (vsakdo lahko predloži svoje mnenje). Uporabniki portala lahko zlahka iščejo med pravnimi akti na podlagi različnih meril in so lahko z elektronsko pošto ali viri RSS opozorjeni na spremembe v zakonodajnih fazah objave novih predlogov na področjih, ki so si jih izbrali. Cilj je zagotoviti večjo preglednost in splošno dostopnost zakonodajnega postopka.

#### **Sorodne povezave**

[Zakonodajni portal Ministrstva za pravosodje Slovaške republike](#)

Zadnja posodobitev: 18/03/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.